

[Hagen Hagensen]

baggrund kan Det Konservative Folkeparti, når regeringen medvirker til en forøget politisk indsigt i efterretningstjenesternes virksomhed, tilslutte sig justitsministerens forslag, som det her foreligger, men med en markering af, at den fuldstændige tavshedspligt, der kommer til at gælde for både dem, der deltager politisk, og den sekretariatsbestand, der er, nødvendigvis strengt må overholdes.

Jens Thoft (SF):

Det er en god dag i dag. SF har jo fremsat forslag om kontrol med efterretningstjenesten mange gange, og nu er også regeringen kommet til den erkendelse – den nye erkendelse, må jeg vel sige, og jeg håber så ikke, det er et forsøg på en afledningsmanøvre, men at regeringen virkelig er kommet til den nye erkendelse – at der er behov for kontrol på dette område.

Når jeg siger det på den måde, er det, fordi justitsministeren ved de seneste forslag fremsat af SF har været meget skarp i sin kritik, og fordi folk i og omkring efterretningstjenesternes establishment har været meget kritiske over for SF's forslag i aviserne.

Men lad mig nu prøve at koncentrere mig positivt om nogle af de problemer, vi ser i regeringens forslag.

For det første bemærker vi, at regeringens forslag slet ikke medtager Wambergudvalget. Det var med i SF's forslag, og vi mener, at det vil være med til at sikre en sammenhæng mellem den personorienterede kontrol, som Wambergudvalget skal beskæftige sig med, og den mere generelle kontrol, som det nye udvalg skal beskæftige sig med, såfremt Wambergudvalgets medlemmer i det mindste udpeges efter indstilling fra det nye kontroludvalg. Og jeg vil spørge justitsministeren, om regeringen vil overveje en sådan tanke. Det er altså ment som et forsøg på at bygge bro mellem SF's forslag og regeringens forslag.

For det andet er vi lidt bekymret over forslags § 2, som har en del elastik indbygget. Hvem definerer, hvad det vil sige »at blive orienteret«? Hvem er det, som skal bestemme, hvad der er »væsentlige omstændigheder«? Og hvad vil retningslinier helt præcist sige? Altså hvad er det egentlig, dette udvalg vil få oplysning om?

Jeg har stor forståelse for, at hvis udvalget får meget fortrolige oplysninger, skal det også ha-

ve tavshedspligt, ingen tvivl om det, men jeg er lidt bekymret for, at vi let kommer i den situation, at udvalget ikke får oplysninger af nogen særlig betydning, men samtidig bliver pålagt den strenge tavshedspligt. Det vil jeg gerne bede ministeren udbyde.

For det tredje mener vi, at selvfølgelig skal der gås en balancegang mellem på den ene side størst mulig indsigt og på den anden side antallet af medlemmer i kontroludvalget. Jeg forstår også godt, at jo flere medlemmer der er i udvalget, jo mindre får man at vide, ingen tvivl om det, men hvordan er regeringen kommet frem til, at der lige præcis skal sidde 5 medlemmer i udvalget? Hvorfor ikke 9, som er antallet af partier i Folketinget, eller 7, som er antallet af partier repræsenteret i Det Udenrigspolitiske Nævn? Hvordan er regeringen kommet frem til specielt tallet 5?

For det fjerde har jeg set, at regeringen er indstillet på at opfordre partierne til at vælge partiledere eller gruppeformænd el.lign. Jeg vil gerne understrege, at SF mener principielt, at det bør overlades til partierne selv at udpege udvalgets medlemmer, og jeg ser rent principielt også en modsætning i, at regeringen ønsker at lægge særlig vægt på, at ministeransvaret ikke skal tilsidesættes, samtidig med at man vælger politikere med høj status. Jo højere status udvalgets medlemmer har, jo større er risikoen for, at der sker en forskydning i ministeransvaret.

For det femte mener jeg også, det er bekymrende, at de mindre partier ikke er repræsenteret i udvalget, da det vel nok hyppigere vil være sådanne partiers aktiviteter, som kigges efter i sømmene. Jeg tror, tilliden til udvalget ville være større, hvis også mindre oppositionspartier var repræsenteret.

Der er altså fra SF's side tale om en kritisk velvilje over for forslaget, som ganske langt hen ad vejen ligner vores eget. Om det så vil kunne sikre en kontrol med de ustyrlige væsener, vil fremtiden vise, men jeg vil gerne understrege, at der fortsat er lysår fra den magt og den myndighed, som dette kontroludvalg har, til det, vi f.eks. ser i den amerikanske kongres' efterretningskomité. Vi vil aldrig nogen sinde, heller ikke med dette udvalg, opleve en oprulning som den, vi har set i Watergate, i Irangate, i Turner- og Dolekomiteerne osv.